

01.12.2017

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite Oikeusministeriön lausuntopyyntö OM 31/41/2015

Asia **Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto lapsenhuoltolain uudistamisesta**

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vastaanottanut oikeusministeriön pyynnön lausunnon antamiseksi laista lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa viimeistään 1.12.2017.

Edellä mainitun lain uudistaminen perustuu oikeusministeriön asettaman Lapsenhuoltolain uudistamistyöryhmän 29.9.2017 ministeriölle luovuttamaan mietintöön. Opetus- ja kulttuuriministeriön käsityksen mukaan työryhmä on tarkastellut perusteellisesti lapsen huollon sääntelyn nykytilaa. Työryhmän ehdottamat lakimuutokset nykyaikaistaisivat ja täsmentäisivät asiaa koskevaa sääntelyä. Työryhmän ehdotuksia on siten pidettävä kauttaaltaan myönteisinä ja kannatettavina.

Erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeänä työryhmän voimassa olevaan lakiin ehdottamia täydennyksiä, joilla vahvistetaan huoltajan velvollisuutta ottaa huomioon lapsen mielipide ja toivomukset (lakiehdotuksen 4 § 2 momentti) sekä täsmennetään lapsen mielipiteen selvittämisestä ja huomioonottamisesta annettuja säännöksiä (lakiehdotuksen 11 ja 16 §). Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset vahvistavat toteutuessaan toivottavalla tavalla Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen tavoitteiden toteutumista Suomessa.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö pitää myönteisenä ehdotettuja säännöksiä, joiden tavoitteena on jouduttaa ja sujuvoittaa lapsen huoltoa koskevien asioiden käsittelyä. Tällaisia ovat mm. työryhmän ehdotukseen sisältyvät 14 b § ja 16 § 1 momentti.

Työryhmä ehdottaa myös muutettavaksi myös:

- lapsen elatuksesta annetun lain;
- riita-asioiden sovittelusta annetun lain 10 §;
- oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 13 §:n ja 12 luvun 4 a §:n;
- hallintolainkäyttölain 19 a §:n;
- avioliittolain 23 a §:n;
- adoptiolain 63 ja 95 §:n;
- holhoustoimesta annetun lain 11 §:n;
- uskonnonvapauslain 3 §:n;
- lastensuojelulain 46 §:n; sekä
- toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 10 §:n muuttamista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että tarve muuttaa edellä mainittuja säännöksiä perustuu työryhmän lapsenhuoltolakiin tekemiin muutosehdotuksiin, eikä ministeriöllä ole tarvetta lausua niiden osalta.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Erikoissuunnittelija

Mikko Cortés Téllez